

Standardní osivo

registrace dodavatele, výroba, uvádění do oběhu

2025

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

Zákon 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 378/2010 Sb., o stanovení druhového seznamu pěstovaných rostlin

Vyhláška č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu

Vyhláška č. 61/2011 Sb., o požadavcích na odběr vzorků, postupy a metody zkoušení osiva a sadby

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

§3 zákona 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů:

Uvádění rozmnožovacího materiálu do oběhu

(1) Rozmnožovací materiál se smí uvádět do oběhu pouze

- a) je-li uznán v kategoriích šlechtitelský rozmnožovací materiál, s výjimkou chmele, révy a ovocných rodů a druhů, rozmnožovací materiál předstupňů, základní rozmnožovací materiál, certifikovaný rozmnožovací materiál zemědělských druhů, zeleniny, chmele, révy, ovocných rodů a druhů a standardní rozmnožovací materiál révy,
- b) **jako standardní osivo zeleniny,**
- c) jako standardní rozmnožovací materiál chmele,
- d) jako konformní rozmnožovací materiál ovocných rodů a druhů,
- e) je-li povolen Ústavem jako obchodní osivo,
- f) jako směs osiv zemědělských druhů, zeleniny, popřípadě rostlinných druhů neuvedených v druhovém seznamu, nebo
- g) jako rozmnožovací materiál ekologického heterogenního materiálu podle čl. 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848.

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

§3 zákona 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů:

Uvádění rozmnožovacího materiálu do oběhu

(2) Rozmnožovací materiál podle odstavce 1 písm. a) až f) lze uvádět do oběhu za předpokladu, že jsou splněny požadavky na jeho kvalitu, pravost druhu a odrůdy a další vlastnosti významné pro použití rozmnožovacího materiálu (dále jen "vlastnosti"), které stanoví prováděcí právní předpis. Rozmnožovací materiál podle odstavce 1 písm. g) lze uvádět do oběhu, pokud jsou splněny požadavky podle nařízení Komise (EU) 2021/1189.

(3) Rozmnožovací materiál zemědělských druhů a zeleniny lze uvádět do oběhu pouze tehdy, náleží-li k registrované odrůdě nebo k odrůdě zapsané ve společném katalogu odrůd nebo náleží-li k ekologickému heterogennímu materiálu, který byl Ústavu oznámen podle čl. 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848.

Pozn.: tato a následující ustanovení se týkají výhradně druhů uvedených ve vyhlášce č. 378/2010 Sb., o stanovení druhového seznamu pěstovaných rostlin

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

§16 zákona 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů:

Registrace a ohlašovací povinnost dodavatele

(1) Dodavatel, který dováží ze třetích zemí nebo vyrábí rozmnožovací materiál révy, chmele, ovocných rodů a druhů, popřípadě okrasných druhů za účelem uvádění do oběhu, musí být pro tuto činnost registrován u Ústavu. Dodavatel, který uvádí do oběhu rozmnožovací materiál révy, chmele, ovocných rodů a druhů, popřípadě okrasných druhů pro jiného než konečného spotřebitele, musí být pro tuto činnost registrován u Ústavu. Povinnost registrace se vztahuje rovněž na dodavatele, který vyrábí nebo dováží sazenice zeleniny.

(6) Dodavatel, který nepodléhá registraci podle odstavce 1, s výjimkou dodavatele rozmnožovacího materiálu chmele, révy, ovocných rodů a druhů a okrasných druhů, musí Ústavu nejpozději 1 měsíc před zahájením činnosti písemně oznámit její předpokládané zahájení, popřípadě úmysl tuto činnost ukončit. Pokud dodavatel nemůže Ústavu sdělit úmysl ukončit činnost předem, je tak povinen učinit nejpozději následující den po dni jejího faktického ukončení. Vzor oznámení a jeho náležitosti stanoví prováděcí právní předpis.

(7) Ústav přidělí každému dodavateli podle odstavce 1 registrační číslo a dodavateli podle odstavce 6 evidenční číslo.

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

§19 zákona 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů:

Označování a balení rozmnožovacího materiálu

- (1) Rozmnožovací materiál uváděný do oběhu musí nést označení rodu a druhu, popřípadě klonu nebo formy k odlišení pěstitelských nebo užitkových vlastností.
- (2) Název odrůdy
 - a) musí být uveden u všech druhů obsažených v druhovém seznamu nebo u druhů uvedených ve zvláštním právním předpisu²⁾ v kategoriích šlechtitelský rozmnožovací materiál, rozmnožovací materiál předstupňů, základní rozmnožovací materiál, certifikovaný rozmnožovací materiál, standardní osivo a standardní rozmnožovací materiál révy a chmele,
 - b) musí být uveden u konformního rozmnožovacího materiálu a rozmnožovacího materiálu ovocných rodů a druhů určeného pro výrobu a uvádění do oběhu za zvláštních podmínek, s výjimkou podnoží nepatřících žádné odrůdě,
 - c) se neuvádí u obchodního osiva; označení odrůdy může být použito jen jako informace dodavatele rozmnožovacího materiálu, a to v případech, kdy je pro způsob pěstování taková informace potřebná,
 - d) se neuvádí u podnoží, které nenáleží žádné odrůdě; v tomto případě se místo odrůdy uvede označení rodu, druhu, popřípadě mezirodového nebo mezidruhového křížence,
 - e) u okrasných druhů se uvádí podle § 25.

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

§19 zákona 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů:

Označování a balení rozmnožovacího materiálu

- (7) Údaje na návěsce rozmnožovacího materiálu uváděného do oběhu a vyžadované tímto zákonem musí být dobře čitelné a nesmazatelné.
- (10) Rozmnožovací materiál, který je uznáván podle § 4 až 7, **standardní osivo**, obchodní osivo a směsi osiv musí být označovány návěškou předepsaného rozměru, barvy a obsahu.
- (12) Osoba, která nakoupí rozmnožovací materiál zemědělských druhů, **zeleninových druhů** a révy, je povinna uchovávat návěsku po dobu 1 roku.
- (13) Návěsky a případné pojistky obalů **standardního osiva**, standardního rozmnožovacího materiálu chmele, konformního rozmnožovacího materiálu, rozmnožovacího materiálu ovocných rodů a druhů určeného pro výrobu a uvádění do oběhu za zvláštních podmínek a rozmnožovacího materiálu okrasných druhů a ekologického heterogenního materiálu nesmějí být svým vzhledem zaměnitelné s úředními návěskami a úředními pojistkami.

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

§9 zákona 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů:

(1) Standardní osivo uváděné do oběhu musí být druhově a odrůdově pravé, odrůdově čisté a musí splňovat požadavky na vlastnosti, které ministerstvo stanoví vyhláškou. Za tyto vlastnosti osiva odpovídá dodavatel, který je povinen odběrateli písemně oznámit skutečně zjištěné vlastnosti osiva uváděného do oběhu.

(2) Dodavatel, který vyrábí standardní osivo, je povinen

a) odebírat vzorky z každé vyrobené partie osiva a uchovávat je pro účely následné kontroly po dobu 2 let, u sadby česneku po dobu její použitelnosti,

b) vést a uchovávat po dobu 3 let záznamy o

1. původu, hmotnosti nebo počtu kusů osiva použitého k výrobě,

2. stavu množitelského porostu k výrobě osiva, které ministerstvo stanoví vyhláškou,

3. hmotnosti nebo počtu kusů vyrobeného osiva a o osobě, již byl předán,

4. hmotnosti nebo počtu kusů osiva použitého ve vlastním podniku,

5. vlastnostech vyrobeného osiva,

c) předkládat na vyžádání Ústavu záznamy podle písmene b) ke kontrole.

(3) Ústav provádí následnou kontrolu vyrobeného standardního osiva a namátkovou kontrolu dodržování povinností uvedených v odstavci 2.

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

§ 13 vyhláška č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů:

(1) Požadavky na vlastnosti standardního osiva uváděného do oběhu jsou uvedeny v části V přílohy č. 8 k této vyhlášce.

(2) Záznamy podle § 9 odst. 2 písm. b) bodů 1, 3 až 5 zákona se vedou

a) v listinné podobě na formuláři pro evidenci standardního osiva, jehož vzor je zveřejněn na internetových stránkách Ústavu a který obsahuje alespoň údaje podle odstavce 3, nebo

b) v elektronické podobě za předpokladu, že vytištěné sestavy obsahují alespoň údaje podle odstavce 3 a jsou dodavatelem na vyžádání Ústavu předloženy pro účely kontroly.

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

§ 13 vyhláška č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů:

(3) Záznamy o výrobě a uvádění do oběhu standardního osiva obsahují alespoň následující údaje:

- a) druh,
- b) odrůda,
- c) rok výroby,
- d) číslo partie rozmnožovacího materiálu, ze kterého osivo pochází,
- e) číslo množitelského porostu,
- f) rozloha množitelského porostu,
- g) hodnocení celkového stavu množitelského porostu,
- h) hodnocení pravosti druhu a odrůdy,
- i) sklizené množství rozmnožovacího materiálu,
- j) číslo partie sklizeného rozmnožovacího materiálu,
- k) čistota, klíčivost a případně další vlastnosti sklizeného osiva,
- l) skladová evidence každé partie zahrnující údaje o hmotnosti partie, odběrateli, odebraném množství a datu uvedení do oběhu každé části partie,
- m) množství rozmnožovacího materiálu použité ve vlastním podniku,
- n) množství zlikvidovaného rozmnožovacího materiálu.

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

§ 13 vyhláška č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů:

(4) Záznamy podle § 9 odst. 2 písm. b) bodu 2 zákona, o stavu množitelského porostu k výrobě standardního osiva, s vedou v záznamu o výsledku přehlídky množitelského porostu, jehož vzor je zveřejněn na internetových stránkách Ústavu a který obsahuje alespoň následující údaje:

- a) označení dodavatele,
- b) číslo množitelského porostu,
- c) číslo přehlídky,
- d) jméno nebo obchodní firma množitele a jeho adresa,
- e) označení pozemku,
- f) původ osiva,
- g) druh,
- h) odrůda,
- i) kategorie a generace,
- j) výměra množitelského porostu,
- k) výčet předplodin na daném pozemku,
- l) hodnocení celkového stavu porostu,
- m) hodnocení čistoty druhu,
- n) hodnocení pravosti a čistoty odrůdy,
- o) hodnocení úrovně zaplevelení,
- p) hodnocení výskytu škodlivých organismů,
- q) mechanická a prostorová izolační vzdálenost.

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

§ 27 vyhláška č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů:

Malé balení

- (1) Nejvyšší povolená hmotnost nebo nejvyšší povolený počet kusů, které se považují za malé balení, a způsob jejich označování, jsou uvedeny pro jednotlivé druhy v částech VII v přílohách č. 1 až 8 k této vyhlášce.
- (2) Podrobnosti o způsobu označování malého balení jsou pro jednotlivé druhy uvedeny v částech VII v přílohách č. 1 až 8 k této vyhlášce.
- (3) V případě malého balení u druhů, u kterých je v prováděcích aktech přijatých podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031, v platném znění⁵), stanovena povinnost opatřit rozmnožovací materiál rostlinolékařským pasem, musí být připojen rostlinolékařský pas, který splňuje požadavky stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie⁶), pokud se nejedná o přímou dodávku konečnému spotřebiteli. V případě prodeje prostřednictvím smluv uzavřených na dálku a prodeje do chráněných zón musí být rostlinolékařský pas připojen vždy. Prvky rostlinolékařského pasu musí být orámovány nebo jinak zřetelně odděleny od ostatních textových nebo obrazových prvků, aby byly snadno viditelné a jasně odlišitelné.

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

Příloha 8 k vyhlášce č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů:

Požadavky na množitelské porosty a osivo zelenin

Část I - Přehled druhů – *v tabulce jsou uvedené všechny druhy, na které se vztahuje výše uvedená legislativa a dále druhy označené symbolem, pro které existují požadavky na vlastnosti, ale jsou nepovinné, nevztahují se ně ustanovení legislativy.*

Část II - Specifikace kategorií rozmnožovacího materiálu a nejvyšší povolený počet generací

Část III - Požadavky na vlastnosti množitelských porostů

Oddíl 1- Předplodiny, počet a termíny přehlídek

Oddíl 2 - Minimální izolační vzdálenosti množitelských porostů

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

Příloha 8 k vyhlášce č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů:

Požadavky na množitelské porosty a osivo zelenin

Část IV - Požadavky na vlastnosti množitelských porostů u druhů zařazených ve schématech Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj pro certifikaci osiv v mezinárodním obchodě.

Část V - Požadavky na vlastnosti rozmnožovacího materiálu

Oddíl 1 - Výčet a rozsah úředních zkoušek potřebných ke zjištění vlastností rozmnožovacího materiálu

Oddíl 2 - Požadavky na vlastnosti osiva

Oddíl 3 - Mezní hodnoty výskytu škodlivých organismů

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

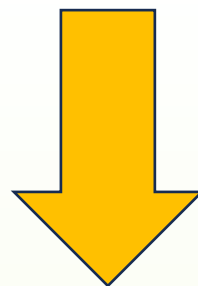
Příloha 8 k vyhlášce č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů:

Požadavky na množitelské porosty a osivo zelenin

Část VI - Návěska

Pro dodavatele standardního osiva je důležitý

Oddíl 3 - Návěska dodavatele nebo nápis na balení osiva zelenin kategorie standardní osivo obsahuje následující údaje:

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

1. označení „Pravidla a normy EU“
2. název a adresa dodavatele nebo jeho identifikační značka
3. hospodářský rok uzavření nebo posledního zkoušení klíčivosti, lze uvést konec hospodářského roku
4. název druhu
5. název odrůdy
6. kategorie
7. číslo partie
8. hmotnost nebo počet semen v jednom balení, v případě, že byly použity granulované přípravky na ochranu rostlin, obalovací látky nebo jiné pevné přísady, uvede se typ a orientační poměr mezi hmotnostmi čistého osiva a celkovou hmotností
9. spotřebujte do (měsíc a rok), lze uvést konec hospodářského roku
10. případně druh chemického ošetření a použitý přípravek, bylo-li chemické ošetření provedeno
11. případně označení „geneticky modifikovaný organismus“, jedná-li se o geneticky modifikovanou odrůdu
12. u druhů, u kterých je v prováděcích aktech přijatých podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031, v platném znění⁵⁾ stanovena povinnost opatřit rozmnožovací materiál rostlinolékařským pasem, musí být s návěškou spojen rostlinolékařský pas

NÁVĚŠKA
DODAVATELE

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

Příloha 8 k vyhlášce č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů:

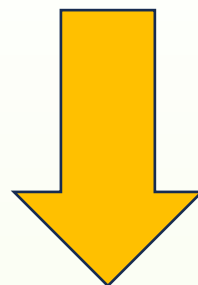
Požadavky na množitelské porosty a osivo zelenin

Část VII - Malé balení

Oddíl 1 - Nejvyšší povolená hmotnost malého balení osiva zelenin

Oddíl 2 - Označování malého balení

Pododdíl 2 - Návěska dodavatele nebo nápis na malém balení osiva zelenin
kategorie standardní osivo obsahuje následující údaje:

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

1. označení „Malé balení“
2. označení „Pravidla a normy EU“
3. název a adresa dodavatele nebo jeho identifikační značka
4. hospodářský rok uzavření nebo posledního zkoušení klíčivosti, lze uvést konec hospodářského roku
5. název druhu
6. název odrůdy
7. kategorie
8. číslo partie
9. čistá nebo hrubá hmotnost nebo počet semen, v případě, že je uvedena hmotnost a byly použity granulované přípravky na ochranu rostlin, obalovací látky nebo jiné pevné přísady, uveďte se typ a orientační poměr mezi hmotnostmi čistého osiva nebo klubíček a celkovou hmotností
10. slova „spotřebujte do ... (měsíc a rok)“, lze uvést konec hospodářského roku
11. případně druh chemického ošetření a použitý přípravek, bylo-li chemické ošetření provedeno
12. případně označení „geneticky modifikovaný organismus“, jedná-li se o geneticky modifikovanou odrůdu.

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

Příloha 8 k vyhlášce č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů:

Požadavky na množitelské porosty a osivo zelenin

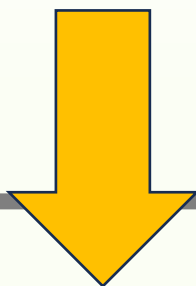
Část VII - Malé balení

Oddíl 1 - Nejvyšší povolená hmotnost malého balení osiva zelenin

Oddíl 2 - Označování malého balení

Pododdíl 2 - Návěska dodavatele nebo nápis na malém balení osiva zelenin
kategorie standardní osivo obsahuje následující údaje:

Pododdíl 3 - Návěska dodavatele nebo nápis na malém balení **osiva směsi
standardních osiv odrůd** jednoho druhu zeleniny obsahuje následující údaje:

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

1. označení „Malé balení“
 2. označení „Pravidla a normy EU“
 3. název a adresa dodavatele nebo jeho identifikační značka
 4. rok uzavření vyjádřený slovy: „uzavřeno v roce ... (rok)“ nebo rok posledního odběru vzorků pro účely poslední zkoušky klíčivosti vyjádřený slovy: „vzorkováno v roce ... (rok)“
 5. slova „směs odrůd ... (název druhu)“
 6. názvy odrůd a podíly jednotlivých odrůd vyjádřené čistou hmotností nebo počtem semen
 7. kategorie
 8. číslo partie
 9. čistou nebo hrubou hmotnost nebo počet semen, v případě, že je uvedena hmotnost a byly použity granulované přípravky na ochranu rostlin, obalovací látky nebo jiné pevné přísady, uvede se typ a orientační poměr mezi hmotností čistého osiva nebo klubíček a celkovou hmotností
 10. případně slova „spotřebujte do ... (měsíc a rok)“
 11. případně druh chemického ošetření a použitý přípravek, bylo-li chemické ošetření provedeno
 12. případně označení „geneticky modifikovaný organismus“, jedná-li se o geneticky modifikovanou odrůdu.
- 5) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031 ze dne 26. října 2016 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 228/2013, (EU) č. 652/2014 a (EU) č. 1143/2014 a o zrušení směrnic Rady 69/464/EHS, 74/647/EHS, 93/85/EHS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES a 2007/33/ES, v platném znění.

**MALÉ BALENÍ SMĚSÍ
JEDNOHO DRUHU**

Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

Vzory návěsek dodavatele bez RL a s RL pasem– doporučení

Pravidla a normy EU EU rules and standards	
Druh Species	
Odrůda Variety	
Kategorie, generace Category, generation	STANDARD
Číslo partie Lot reference No.	
Hmotnost nebo počet kusů Weight or number of pieces	
Hospodářský rok uzavření nebo posledního zkoušení klíčivosti Marketing year of sealing or of the last examination of germination	
Země výroby Country of production	
Dodavatel / Supplier	
Další údaje / Other information	
Label number	

*) Číslo návěsky je nepovinný údaj

Plant passport Pravidla a normy EU EU rules and standards	
Druh Species	
Odrůda Variety	
Kategorie, generace Category, generation	STANDARD
Číslo partie Lot reference No.	
Hmotnost nebo počet kusů Weight or number of pieces	
Hospodářský rok uzavření nebo posledního zkoušení klíčivosti Marketing year of sealing or of the last examination of germination	
Země výroby Country of production	
Dodavatel / Supplier	
Další údaje / Other information	
Label number	

*) Číslo návěsky je nepovinný údaj

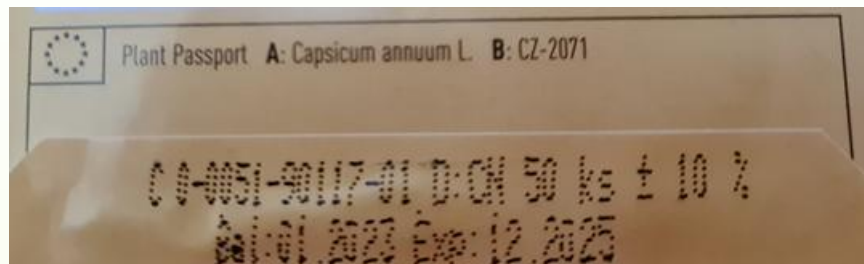
Legislativa ČR vztahující se ke standardnímu osivu

Vzory označení malého balení s RL a bez RL pasu– doporučení

Ostatní povinné položky jsou na předtisku sáčku, jsou to:

1. označení „Malé balení“
2. označení „Pravidla a normy EU“
3. název a adresa dodavatele nebo jeho identifikační značka
4. hospodářský rok uzavření nebo posledního zkoušení klíčivosti, lze uvést konec hospodářského roku
5. název druhu
6. název odrůdy
7. kategorie

Kontrola osiva u dodavatele

Kontrolu provádí ÚKZÚZ podle MP 17/OOS:

POJMY – druhy vzorků

Vzorek A – vzorek stanovené hmotnosti povinně odebraný dodavatelem z každé vyrobené partie a uchovávaný ve vhodném prostředí pro účely následné kontroly po dobu 2 let, u sadby česneku a cibule po dobu její použitelnosti. Vzorek bude použitý ke zkouškám v případě, že se u vzorku B nebo vzorků odebraných v oběhu zjistí vlastnosti nevyhovující legislativním požadavkům.

Vzorek B – vzorek stejné partie jako vzorek A, odebraný úředním vzorkovatelem ve skladu z uloženého osiva při kontrole dodavatele.

Vzorek VZ – vzorek ze stejné partie jako vzorek B odebraný úředním vzorkovatelem ve skladu z uloženého osiva .

Vzorek „Kontrola oběhu“ – vzorek odebraný při kontrole oběhu dle předem stanoveného plánu OOS.

Kontrola osiva u dodavatele

Plánování kontroly dodavatelů (výrobců) standardního osiva

Plán kontroly se stanoví vždy do 15.1. daného roku. Do plánu kontroly musí být zařazeni všichni dodavatelé standardního osiva, kteří jej vyrábí. Vlastní plán kontroly se stanoví podle těchto pravidel:

1. Kontrola u dodavatele na místě se provede 1x za 2 roky, v případě, že předchozí kontrola nezjistila žádné pochybení v povinnostech stanovených legislativou pro výrobu a uvádění do oběhu standardního osiva. Při této kontrole odeberou členové kontrolní skupiny vzorky B a na VZ. V dalším roce dodavatel předkládá na vyžádání ústavu – OOS seznam vyrobených partií osiva, které vyrobil za uplynulý rok a ústav určí partie, které budou podrobeny následné kontrole. Inspektor OTI odebere vzorky B a na VZ dle pokynů OOS

Kontrola osiva u dodavatele

Plánování kontroly dodavatelů (výrobců) standardního osiva – *pokračování*

2. Kontrola dodavatele na místě každý rok se provede v případě, že byla zjištěna závada při předchozí kontrole spočívající v neplnění povinností stanovených legislativou pro výrobu a uvádění do oběhu standardního osiva. V tomto případě se provádí úplná kontrola plnění povinností stanovených legislativou.
3. Kontrola dodavatele na místě se provede u všech nově zjištěných nebo registrovaných dodavatelů standardního osiva v předchozím roce a tato kontrola bude prováděna 3 roky po sobě, aby se zajistilo dostatečné plnění zákonných povinností. V případě, že po 3. periodické kontrole nebude zjištěné žádné pochybení, mohou být u dodavatele kontroly prováděny podle bodu 1.

Kontrola osiva u dodavatele

Plánování kontroly dodavatelů (výrobců) standardního osiva – *pokračování*

4. Mimořádné kontroly dodavatelů v průběhu roku se neplánují a nepovažují se za kontrolu dodavatelů standardního osiva. Kontrola se provádí na základě aktivního vyhledávání osob, které uvádějí do oběhu osivo zeleniny, nebo na základě upozornění. Do systému kontrol dodavatelů standardního osiva jsou dodavatelé zařazeni až po dokonalém prověření jejich činnosti ústavem. Do té doby se postupuje podle bodu 3.

Kontrola osiva u dodavatele

Kontrolu provádí ÚKZÚZ podle MP 17/OOS:

Kontrola vedení evidence

Kontrola vedení evidence spočívá v kontrole záznamů, které je dodavatel povinen dle zákona vést, a to záznamy o:

- původu, hmotnosti nebo počtu kusů osiva použitého k výrobě,
- stavu množitelského porostu k výrobě osiva, které ministerstvo stanoví vyhláškou (např.: záznamy o přehlídce nebo přehlídkách množitelského porostu),
- hmotnosti nebo počtu kusů vyrobeného osiva a o osobě, jíž byl předán,
- hmotnosti nebo počtu kusů osiva použitého ve vlastním podniku,
- vlastnostech vyrobeného osiva a sadby dle vyhlášky č. 129/2012 Sb.

Evidence může být vedená písemně nebo elektronicky, musí z ní být zřejmá návaznost jednotlivých dokladů a informací.

Kontrola osiva u dodavatele

Kontrolu provádí ÚKZÚZ podle MP 17/OOS:

Kontrola RM ve skladu

Kontrola RM ve skladu spočívá ve fyzické kontrole náhodně vybraných uskladněných partií, u kterých se kontroluje shoda s údaji zjištěnými při kontrole evidence. Jedná se o:

- označování osiva,
- hmotnost nebo počet kusů uskladněného osiva.

Kontrola osiva u dodavatele

Kontrolu provádí ÚKZÚZ podle MP 17/OOS:

Kontrola označování malého balení včetně kontroly registrovaných odrůd druhů uvedených ve vyhlášce č. 378/2010 Sb.

Kontroluje se dodržování správného označování malého balení včetně připojení rostlinolékařských pasů u druhů, kterých se tato povinnost týká.

Dále se kontroluje registrace odrůd uváděných do oběhu u druhů uvedených ve vyhlášce č. 378/2010 Sb.

Kontrola osiva u dodavatele

Kontrolu provádí ÚKZÚZ podle MP 17/OOS:

5.2.4 Odběr vzorků pro následnou kontrolu

Pro následnou kontrolu se odebírají 3 druhy vzorků: vzorek A (jen v případě, že není možné odebrat vzorek B a osivo bylo uvedeno do oběhu), vzorek B a vzorek pro VZ.

Vzorek A

Dodavatelem povinně odebraný vzorek z každé vyrobené partie osiva a sadby po jejím vyčištění, který uchovává ve vhodné místnosti, aby nedošlo ke změně vlastností osiva po dobu 2 let s výjimkou sadby česneku a sazečky cibule. Obvykle ho dodavatel odebírá současně se vzorkem na kontrolu kvality ve vlastní laboratoři. Vzorek A je určený výhradně pro kontrolu ÚKZÚZ, jde o obdobu vzorku rezervního.

Velikost odebraného vzorku odpovídá minimálně velikosti vzorku pro stanovení čistoty v laboratoři, uvedené ve vyhlášce č. 61/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, příloha č. 5, tabulka 1, sloupec 5 – Minimální hmotnost základního zkušební vzorku. Dodavatel může požádat o vrácení osiva po provedených zkouškách.

Vzorek musí být neporušený a nesmí z něho být patrné, že již byl zkoušen. Proto je třeba při odběru vzorky zkontrolovat a pokud nesplňují potřebné požadavky, vzorky neodebrat a zapsat do protokolu o kontrole. V případě, že se manipulace se vzorkem zjistí po jeho otevření, provede se o tomto zjištění záznam.

Poznámka: pro stanovení kvality osiva v laboratoři si dodavatel odebírá vlastní vzorek osiva, který je odlišný od vzorku A.

Kontrola osiva u dodavatele

Kontrolu provádí ÚKZÚZ podle MP 17/OOS:

Vzorek B

Inspektor nebo některý z členů kontrolní skupiny odebere vzorky ve skladu ze stejných partií jako jsou vzorky A. Tyto vzorky se označí písmenem B.

Minimální velikost vzorku B je 400 semen. V případě velmi drahého osiva, je možné odebrat pouze 200 semen. V ostatních případech je velikost odebraného vzorku odpovídající velikosti vzorku pro stanovení čistoty v laboratoři, uvedené ve vyhlášce č. 61/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, příloha č. 5, tabulka 1, sloupec 5 – Minimální hmotnost základního zkušební vzorku. Dodavatel může požádat o vrácení osiva po provedených zkouškách.

Kontrola osiva u dodavatele

Kontrolu provádí ÚKZÚZ podle MP 17/OOS:

Vzorek pro VZ

Současně se vzorkem B inspektor nebo některý člen kontrolní skupiny odebere ve skladu vzorek na kontrolu odrůdové pravosti a čistoty vegetační zkouškou. Velikost odebraného vzorku odpovídá velikosti vzorku pro VZ, uvedené ve vyhlášce č. 61/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, příloha č. 5, tabulka 1, sloupec 7 – Minimální hmotnost vzorku na vegetační zkoušku.

Vzorky B a vzorky pro VZ se odebírají úředně v rámci kontroly, pokud nelze vzorky B a vzorky pro VZ odebrat ihned, je možné je odebrat bezprostředně po kontrole. Na odebrané vzorky se vystaví POV, který je součástí PK. Na vzorkovnici bude zřetelně uvedeno VZOREK B a VZOREK VZ. Vzorek A se odebírá pouze v mimořádných případech podle pokynu OOS.

Kontrola osiva u dodavatele

Kontrolu provádí ÚKZÚZ podle MP 17/OOS:

Záznam o průběhu kontroly

Tyto kontroly se zaznamenávají do Protokolu o kontrole (v ISOOS) jako kontroly oběhu s předmětem kontroly 1002 a 1003.

1002 -Následná kontrola odrůdové pravosti a čistoty certifikovaného a standardního rozmnožovacího materiálu podle § 22 odstavce 2 zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů.

1003 - Kontrola vyrobeného standardního osiva a kontrola dodržování povinností uvedených v § 9 odstavci 2 zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů.

Protokoly o odběru vzorku se píší ke každé skupině vzorků (předmětu kontroly) samostatně, s ohledem na rozesílání vzorků, do laboratoře a na vegetační zkoušky.

Kontrola osiva uvedeného do oběhu

Odbor osiva a sadby určuje množství a rozsah vzorků standardního osiva a sadby odebíraného při kontrole oběhu.

a) V oběhu se odebírají vzorky osiva zeleniny, které nesouvisí přímo s kontrolou dodavatelů standardního osiva, tyto vzorky se neoznačují žádným písmenem ale slovy „K oběh“. Všechny odebrané vzorky se zapisují do tabulky v Teams (Vzor tabulky Kontrola oběhu zeleniny 20.. je uveden v příloze č. 4). Pro odběr vzorku je vhodné odebírat partie osiva starších ročníků, popř. osivo od dodavatelů, u kterých v předchozích letech byly zjištěny opakující se závady. Zaměření na takové partie oznámí vedoucí OdTKK Pokynem OOS k odběru vzorků osiva zeleniny v lednu kalendářního roku.

b) Ke kontrole se odebírá pouze osivo druhů uvedených ve vyhlášce č. 378/2010 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tedy druhů, které jsou regulovány zákonem.

Kontrola osiva uvedeného do oběhu

c) Tyto kontroly se zaznamenávají do ISOOS jako kontroly oběhu s předmětem kontroly 1001 a základem kontroly je:

- a. kontrola osiva dle Pokynu OOS k odběru vzorků osiva zeleniny,
- b. správného označení malého balení, tj. všechny náležitosti stanovené pro označování malého balení v příloze 8 vyhlášky č. 129/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- c. připojení rostlinolékařských pasů u druhů, kterých se tato povinnost týká.

Označení vzorku: "K oběh"

Protokol o kontrole

Z každé provedené kontroly vyhotoví členové kontrolní skupiny v ISOOS záznam o kontrole a vydají a kontrolované osobě zašlou Protokol o kontrole s jedním nebo více protokoly o odběru vzorku. Kontrola je ukončena bezprostředně po odběru vzorků.

Způsob předání vzorků do laboratoře

Vzorky určené pro kontrolu kvality osiva v laboratoři se do laboratoře předávají neprodleně, doprovází je seznam s uvedením č.j. POV nebo vlastní POV, který nahrazuje seznam. Pokud jsou v jedné zásilce vzorky z více kontrol, budou zřetelně odděleny (v samostatných sáčcích s připojeným POV či seznamem nebo spojené gumičkou či provázkem s připojeným POV či seznamem apod.). Ze zásilky musí být zřejmé, kdo vzorky odebral, kdy byly odebrány a kde.

Kontrola kvality osiva a sadby v NRLOS

Zkoušky se provádí podle mezinárodně platných metod, které jsou zahrnuté v národní Metodice zkoušení osiva a sadby.

Rozdělení vzorků na pracoviště oddělení NRLOS:

- Zkoušení vzorků A, B probíhá výhradně v NRL OS pracoviště Praha.
- Zkoušení vzorku „Kontrola oběhu“ probíhá v obou laboratořích NRL OS, tj. Praha i Brno.

Kontrola kvality osiva a sadby v NRLOS

Evidence v laboratoři

Všechny vzorky (A, B) a další odebrané v oběhu se evidují v laboratoři:

- ke každému vzorku se vystaví rozborová karta (žlutá), na kartu se napíše číslo vzorku, datum přijetí do laboratoře, označení S“ a č.j. POV,
- zapíše se v systému ISOOS, v případě zadání č.j. POV se do záznamu vzorku načtou základní údaje o vzorku a vytiskne se štítek s údaji o vzorku,
- do e-spis se zapisuje volbou „generovat UID automaticky“,
- na rozborové karty se nalepí štítek s požadovanými zkouškami a označením vzorku – A, B nebo K oběh.

Kontrola kvality osiva a sadby v NRLOS

Zkoušení vzorků A, B v oddělení NRL OS, pracoviště Praha

Je nezbytné, aby vzorky byly zkoušeny za stejných podmínek v jedné laboratoři. U vzorku A, B se provedou zkoušky čistoty a klíčivosti. V případě, že vzorek nesplňuje velikost základního zkušebního vzorku pro stanovení procentické čistoty, provede se pouze zkouška klíčivosti. U vzorků odebraných v oběhu se provede pouze zkouška klíčivosti.

Zkoušení vzorků kontroly oběhu

Vzorky odebrané v rámci kontroly oběhu se zkouší na obou pracovištích oddělení NRL OS. Odebrané vzorky by měly obsahovat minimálně 800 semen s výjimkou drahých hybridních osiv

Kontrola kvality osiva a sadby v NRLOS

Uzavření zkoušek v laboratoři

Po provedení potřebných zkoušek provede referent NRL OS závěrečnou kontrolu všech záznamů a zkoušky kontrolované partie uzavře, potvrdí podpisem rozborové karty v papírové podobě i v systému ISOOS a předá kartu pracovníkovi správního oddělení OOS. Postup platí pro obě pracoviště oddělení NRL OS.

Porovnání výsledků, vyhodnocení, posudek

1. Jako první se zjišťuje, zda kvalita osiva splňuje minimální požadavky stanovené legislativou – přílohou 8, vyhlášky 129/2012 Sb., které vyhodnotila laboratoř.
2. Pokud vzorek B nesplňuje požadavky vyhlášky – referent odboru osiva a sadby si vyžádá vzorek A uložený u dodavatele a laboratoř provede zkoušky u vzorku A. Pokud oba vzorky nesplňují požadavky vyhlášky na uvádění osiva do oběhu, zahájí ústav s dodavatelem správní řízení. V případě, že vzorek A má vyhovující kvalitu a vzorek B nikoliv, pokračuje se společně s dodavatelem v dohledání příčiny. Provede se další zjištění podle sáčku a dokumentace, kdy bylo baleno, dodáno do obchodní sítě a zda bylo přeskladněno.
3. Výsledek srovnání vzorků se zaznamená na rozborové kartě a v posudku vzorku.
4. Po konečném vyhodnocení pracovník OdSp připraví Posudek vzorku (příloha č. 2). Posudky o výsledcích zkoušek jsou zaslány kontrolované osobě. V případě kontrol v obchodní síti se posudky o výsledcích zkoušek zasílají i dodavateli osiva.

Řešení nevyhovující kvality osiva

Vyřadí se výsledky zkoušek partií, které neodpovídají povoleným vlastnostem pro uvádění osiva do oběhu a rozhodne se, u kterých partií bude nutné další šetření nebo je možné zahájit správní řízení o pokutě.

Ukončení zkoušek vzorků K-oběh

Posudky o výsledcích zkoušek se zasílají kontrolované osobě i dodavateli osiva.

Postup OOS při zjištění nevyhovující kvality osiva při kontrole oběhu

- Při zjištění nevyhovující kvality vzorku odebraného při kontrole oběhu si referent pro zeleniny OdTKK vyžádá u dodavatele osiva vzorek A, oddělení NRL OS provede zkoušky. Výsledky zkoušky obou vzorků se vzájemně porovnají.
- Pokud vzorek A u dodavatele již neexistuje, je možné vzorkovat osivo ve skladu dodavatele, pokud už ani osivo neexistuje, uzavřou se zkoušky bez dalšího porovnání.
- Pokud porovnávané vzorky nesplňují požadavky vyhlášky na uvádění osiva do oběhu, zahájí ústav s dodavatelem správní řízení.
- V případě, že vzorek A má vyhovující kvalitu a vzorek kontroly oběhu nikoliv, pokračuje se společně s kontrolovanou osobou a dodavatelem v dohledání příčiny.
- Pokud existují pouze výsledky zkoušek vzorku z kontroly oběhu osiva, zakáže ústav kontrolované osobě jeho další uvádění do oběh

Posudek vzorku

Útvar: Odbor osiv a sadby
Vyřizuje: I
E-mail:
Telefon: +420 257 294 246
Adresa: Za Opravnou 4, 15006 Praha 5
Č. j.: UKZUZ 052951/2025
Datum:

Posudek vzorku č. 0-00000/S/5

číslo partie: rok sklizně:

Firma:
Adresa:
IČO:
Číslo dokladu:

Druh – odrůda:
Kategorie: generace: -
Hmotnost partie: počet obalů: 1 (odebraných sáčků)
Číslo návěsek od:

Datum vzorkování	Datum přijetí vzorku	Datum ukončení zkoušek	Datum vystavení rozhodnutí
26.02.2025	06.03.2025	28.03.2025	01.04.2025

Výsledek zkoušek:

Zkouška čistoty			Zkouška klíčivosti						Vlhkost %
%			Počet dnů	%					
Čistota	Neškodné nečistoty	Semena jiných rostl. druhů		Klíčivost		Čerstvá nevyklíč. semena	Vadné klíčky	Mrtvá semena	
				Normální klíčky	Tvrdá semena				

Složení nešk. nečistot:

Semena jiných rosl. dr.:

Zdravotní stav osiva:

Další stanovení: vzorek A

Podmínky zkoušky klíčivosti: ve FP, 20 °C, PO 1

Posudek: Klíčivost odpovídá požadavkům Vyhlášky č. 129/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Kontrola standardního osiva.

Ing. Soňa Hejnalová
vedoucí oddělení

Vzorky ve vegetačních zkouškách

Současně se vzorkem B je odebraný vzorek na kontrolu odrůdové pravosti a čistoty vegetační zkouškou.

Vegetační zkoušky se provádějí na Zkušebních stanicích ÚKZÚZ:

ZS Dobřichovice – listová, kořenová a košťálová zelenina papriky, skleníkové okurky,

ZS Chrlice – plodová, cibulová, lusková zelenina.

Provádění zkoušek – metodika

VZ jsou zakládány a hodnoceny dle MP 21/OOS

Protokol z hodnocení vegetační zkoušky

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

Hroznová 2
603 00 Brno

www.ukzuz.cz
ID DS: ugбай7

IČO: 00020338
DIČ: CZ00020338

Útvar:
Vyřizuje:
E-mail:
Telefon:
Adresa:

Č. j.:

Datum:

Protokol z hodnocení vegetační zkoušky Číslo vzorku:

číslo partie :

rok sklizně :

Žadatel – dodavatel
Adresa
IČO

Druh – odrůda :
Kategorie :
Typ vegetační zkoušky:

generace :

Stanice:

Datum setí	Datum hodnocení	Datum ukončení hodnocení

Výsledek zkoušky:

Závěr:

Závěrečné hodnocení kontroly S osiva

Řešení nevyhovující kvality osiva v laboratoři nebo ve vegetační zkoušce

Při zjištění nevyhovující kvality osiva se postupuje takto:

1. Pokud byl odebrán vzorek B – referent odboru osiva a sadby si vyžádá vzorek A uložený u dodavatele. Pokud oba vzorky nesplňují požadavky vyhlášky na uvádění osiva do oběhu, zahájí ústav s dodavatelem správní řízení. V případě, že vzorek A má vyhovující kvalitu a vzorek B nikoliv, pokračuje se společně s dodavatelem v dohledání příčiny.
2. Pokud nevyhovělo osivo ve zkoušce odrůdové čistoty nebo pravosti ve vegetační zkoušce, zahájí ústav s dodavatelem správní řízení.

Závěrečné hodnocení kontroly S osiva v oběhu

Řešení nevyhovující kvality osiva v laboratoři nebo ve vegetační zkoušce

Pokud byl při kontrole oběhu odebrán vzorek osiva a byla zjištěna nevyhovující kvalita, referent odboru osiva a sadby si vyžádá vzorek A uložený u dodavatele. Pokud oba vzorky nesplňují požadavky vyhlášky na uvádění osiva do oběhu, zahájí ústav s dodavatelem správní řízení. V případě, že vzorek A má vyhovující kvalitu a vzorek B nikoliv, pokračuje ústav v dohledání příčiny rozdílu v kvalitě osiva společně s dodavatelem a kontrolovanou osobou, u které byl odebrán vzorek. V případě, že se jedná o osivo starší 2 let a vzorek A již dodavatel nemá uložený, ale ve skladu má ještě uložené osivo, je možné použít úředně odebraný vzorek z tohoto osiva. Pokud oba vzorky nesplňují požadavky vyhlášky na uvádění osiva do oběhu, zahájí ústav s dodavatelem správní řízení.

Správní řízení o přestupku

Po vyhodnocení laboratorních zkoušek a výsledků VZ se provede konečné hodnocení všech odebraných vzorků u dodavatele a v oběhu. V případě, že nebudou zjištěna žádná pochybení, bude dodavatel standardního osiva informován o výsledcích zkoušek. Drobná pochybení, která nemají vliv na zákazníka, budou projednána při následující kontrole. V opačném případě připraví referent OOS podklady pro OdLP k zahájení správního řízení.

Kontrola sadby česneku, šalotky a sazečky cibule

1. Kontrola dodavatele standardní sadby se provádí podle stejných pravidel, jako v případě osiva. Rozdíl je pouze v délce uložení vzorku A (jednu vegetační sezónu). S ohledem na skutečnost, že se jedná o vegetativně množený materiál, který není možné přeskladnit, je vhodné kontrolu provádět v podzimním období, kdy má dodavatel uloženou sadbu jak ozimého, tak jarního česneku a v průběhu zimy v případě cibule sazečky.
2. Kontrola záznamů je shodná jako při kontrole standardního osiva, je však nezbytné se zaměřit na kontrolu záznamů o kvalitě použité sadby, ošetření před založením množitelských porostů a záznamů z množitelských porostů právě s ohledem na výskyt RNŠO.

Kontrola sadby česneku, šalotky a sazečky cibule

3. Hlavním cílem odběru vzorku vyrobené sadby je posouzení kvality, a to zejména s ohledem na zdravotní stav, tedy výskyt RNŠO, které jsou stanovené v příloze č.14 vyhlášky č.129/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů a mechanický rozbor.
4. Zkoušení se provede podle Metodiky zkoušení osiva a sadby, část 2.
5. Sadba se v rámci kontroly oběhu rovněž kontroluje, vzorkuje se 12 cibulí u česneku a 1 kg v případě sazečky a provede se mechanický rozbor sadby a kontrola zdravotního stavu laboratorně.

Děkuji za pozornost.

